

**Uchwała Nr VII/51/2015
Rady Powiatu w Jaśle
z dnia 30 kwietnia 2015 r.**

w sprawie przyjęcia do realizacji „Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej w powiecie jasielskim na lata 2015-2017”

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r., poz. 595 ze zm.) oraz art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r., o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332), Rada Powiatu w Jaśle, uchwała co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji „Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej w powiecie jasielskim na lata 2015-2017”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Jaśle.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Grzegorz Pers

**POWIATOWY PROGRAM
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
W POWIECIE JASIELSKIM
NA LATA 2015 – 2017**

Jasło 2015 rok

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP.....	3
II.	PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU	5
III.	DIAGNOZA RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ ORAZ USAMODZIELNIANYCH WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE JASIELSKIM.....	5
IV.	POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W JAŚLE JAKO ORGANIZATOR RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE JASIELSKIM	16
V.	CELE PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ, DZIAŁANIA, WSKAŹNIKI	19
VI.	LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH NA LATA 2015 – 2017.....	22
VII.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.....	22
VIII.	EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU.....	23

I. WSTĘP

Rodzina jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem dla rozwoju dziecka. Kształtuje osobowość, system wartości, styl życia, ukazując wartości, zasady i reguły życia poprzez własne zachowanie i doświadczenia.

Rodzice realizujący w sposób prawidłowy swoje funkcje przygotowują dziecko do dorosłego życia, wyposażając je w umiejętność nawiązywania prawidłowych relacji i tworzenia związków oraz odpowiedzialne podejmowanie ról społecznych i zawodowych. Podstawowym celem wychowania jest przekazanie wartości ogólnych, którymi dziecko może się kierować w samodzielnym postępowaniu, a także wspieranie dziecka, by stawało się coraz lepszym człowiekiem. Sposób, w jaki rodzice traktują dzieci ma trwałe konsekwencje dla ich życia.

Nie każda jednak rodzina jest prawidłowym środowiskiem wychowawczym, może wspierać lub ograniczać procesy adaptacji dziecka do życia w społeczeństwie. Rodzina dysfunkcyjna to rodzina, która w sposób ciągły przejawia zaburzenia swojej struktury i funkcji. Źródłem dysfunkcji w rodzinie są dorośli, którzy założyli rodzinę – małżonkowie, rodzice. To oni, jako dojrzały ludzie podejmują decyzję o założeniu rodziny, tworzą zasady, według których rodzina funkcjonuje, wnoszą swój światopogląd, styl bycia, sposób zachowania się, obraz siebie, przekonania, jak również swoje emocje i sposoby ich okazywania. Zaburzenie układu rodzinnego ma swój początek w osobach, które go inicjują. Przemoc, kryzysy w rodzinie prowadzą do nadużyć w rodzinie. Wówczas dochodzi do ingerencji sądów i innych instytucji we władzę rodzicielską.

We wszystkich działaniach dotyczących dziecka, podejmowanych przez publiczne lub niepubliczne instytucje pomocy społecznej, sądy, władzę administracyjną lub ciała ustawodawcze, sprawą nadrzędną jest najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka (art. 3 Konwencji o prawach dziecka).

Założenia polityki prorodzinnej w Polsce wynikają z prawa dziecka do wychowywania w rodzinie. W tym celu zwiększono zakres zadań samorządów w zakresie wspierania rodziny oraz organizowania rodzinnej pieczy zastępczej, w sytuacji, gdy rodzice nie są w stanie sprawować opieki nad dzieckiem.

Szczegółowe regulacje tego zagadnienia znalazły się w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2012 r.

Ustawa kładzie nacisk na pracę z rodziną już od chwili pojawienia się sygnału o wystąpieniu problemu, co ma zapobiec umieszczeniu dziecka poza rodziną naturalną. Prawem dziecka jest bowiem wychowywanie się w rodzinie biologicznej pod opieką rodziców.

Rodziny, których funkcjonowanie jest zaburzone często wymagają pomocy z zewnątrz, ponieważ same nie są w stanie rozwiązać problemów, które kumulując się i piętrząc, pogłębiają ich niewydolność. Dlatego umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej, organizowanej przez samorząd powiatowy następuje gdy dobro dziecka jest zagrożone po wykorzystaniu przez gminę wszystkich możliwych form wsparcia rodziny naturalnej i powinno być ostatecznością.

Wspomaganie rodziny w wypełnianiu zadania wychowania i opieki nad dziećmi oznacza zaangażowanie wielu podmiotów, zarówno instytucjonalnych, jak i pozainstytucjonalnych, co z kolei wymaga stworzenia skoordynowanego i spójnego systemu pieczy zastępczej. Dlatego też celem niniejszego opracowania jest zaprezentowanie organizacji pieczy zastępczej w powiecie jasielskim.

Podstawą przygotowania trzyletniego powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej w powiecie jasielskim na lata 2015 – 2017 jest art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 332). Działania powiatu wynikające z realizacji ustawowych zadań polegają na:

- 1) organizowaniu opieki i wychowania w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) przyznawaniu świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci,
- 3) tworzeniu nowych rodzin zastępczych zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka,
- 4) przyznawaniu rodzinom zastępczym zawodowym oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka świadczeń na utrzymanie lokalu mieszkalnego, na pokrycie kosztów związanych z remontem,
- 5) udzielaniu tym rodzicom dni wolnych od sprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem,
- 6) dofinansowaniu wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka, pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka oraz wystąpieniem zdarzeń losowych,

oraz pomocy dla osób opuszczających po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, polegającej na:

- 1) przyznawaniu pomocy na:
  - a) kontynuowanie nauki,
  - b) usamodzielnienie,
  - c) zagospodarowanie;
2. udzielaniu pomocy w uzyskaniu:
  - a) odpowiednich warunków mieszkaniowych,

b) zatrudnienia;

3. zapewnianiu pomocy prawnej i psychologicznej.

Realizacja założeń programu ma za zadanie ograniczenia skali opieki instytucjonalnej, w szczególności ograniczenie liczby umieszczanych dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na rzecz rodzinnej pieczy zastępczej.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r., poz. 595 ze zm.);
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, ze zm.);
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r., poz. 788 ze zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 332);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zm.);
- Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020;
- Strategia Rozwoju Powiatu Jasielskiego na lata 2007-2015;
- Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w powiecie jasielskim na lata 2008-2015;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.).

III. DIAGNOZA RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ ORAZ USAMODZIELNIANYCH WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE JASIELSKIM

1. Rodzinna piecza zastępcza

Zasadniczym celem systemu pieczy zastępczej jest zabezpieczenie potrzeb dzieci, wobec rodziców których, w wyniku zaniedbań wychowawczych, przemocy psychicznej i fizycznej oraz uzależnienia, sąd zastosował ograniczenie lub pozbawienie władzy rodzicielskiej.

Ustawodawca dokonał podziału systemu pieczy zastępczej na dwie formy: **rodzinną pieczę zastępczą** oraz **instytucjonalną pieczę zastępczą**, za organizację których odpowiedzialny jest samorząd powiatowy.

Rolą zarówno rodzinnej jak i instytucjonalnej pieczy zastępczej jest zapewnienie dziecku warunków opiekuńczo-wychowawczych, odpowiednich dla jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju, w szczególności zapewnienia mu:

- odpowiednich warunków bytowych,
- możliwości rozwoju fizycznego, psychicznego, społecznego i duchowego,
- możliwości zaspokojenia indywidualnych potrzeb,
- możliwości edukacji i rozwoju zainteresowań,

oraz

- odpowiednich warunków do wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

Rodzinna piecza zastępcza jest formą pieczy zastępczej najczęściej stosowaną i najbardziej zbliżoną do naturalnego środowiska, w jakim powinno wychowywać się dziecko. Jej zasadniczym celem jest zabezpieczenie potrzeb dzieci do czasu wzmocnienia rodzin biologicznych, tak aby dzieci mogły do nich wrócić.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) rodzina zastępcza:

- a) **spokrewniona**, którą tworzą małżonkowie lub osoba nie pozostająca w związku małżeńskim, będący/będąca krewnymi wstępnymi lub rodzeństwem dziecka,
- b) **niezawodowa**, tworzona przez małżonków lub osobę nie pozostającą w związku małżeńskim, nie będącymi/będącą krewnymi wstępnymi lub rodzeństwem dziecka,
- c) **zawodowa**, w tym:
  - **zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego**, w której umieszcza się dziecko do czasu unormowania sytuacji dziecka, nie dłużej niż na okres 4 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres ten może być przedłużony do 8 miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego o powrót dziecka do rodziny, przysposobienie lub umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej,
  - **zawodowa specjalistyczna**, w której umieszcza się w szczególności dzieci niepełnosprawne i dzieci skierowane na podstawie ustawy z dnia 6 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich lub małoletnie matki z dziećmi,

2) rodzinny dom dziecka, tworzony przez małżonków lub osobę nie pozostającą w związku małżeńskim, sprawujący opiekę nad łącznie nie więcej niż 8 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej.

W latach 2012-2014 rodzinna forma pieczy zastępczej najczęściej zastępowała dziecku środowisko rodziny naturalnej.

Poniżej zamieszczone tabele obrazują liczbę rodzin zastępczych w powiecie jasielskim w latach 2012 - 2014 wraz z liczbą dzieci umieszczonych w poszczególnych typach rodzin.

Tabela 1. Rodziny zastępcze z terenu powiatu jasielskiego w roku 2012

Stan na dzień 31.12.2012 r.		Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem wielodzietne rodziny zastępcze	Rodziny zastępcze zawodowe	Razem
	Liczba rodzin zastępczych	32	31	2	2	67
	Liczba dzieci	36	46	11	7	100

Źródło: PCPR w Jaśle

Tabela 2. Rodziny zastępcze z terenu powiatu jasielskiego w roku 2013

Stan na dzień 31.12.2013 r.		Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem wielodzietne rodziny zastępcze	Rodziny zastępcze zawodowe	Razem
	Liczba rodzin zastępczych	35	34	2	2	73
	Liczba dzieci	39	52	10	7	108

Źródło: PCPR w Jaśle

Tabela 3. Rodziny zastępcze z terenu powiatu jasielskiego w roku 2014

Stan na dzień 31.12.2014 r.		Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze zawodowe	Razem
	Liczba rodzin zastępczych	31	27	4	62
	Liczba dzieci	35	42	17	94

Źródło: PCPR w Jaśle

Jak wynika z zebranych powyżej danych, na terenie powiatu jasielskiego większość stanowią rodziny zastępcze spokrewnione, następnie rodziny zastępcze niezawodowe, czyli wujostwo lub osoby obce dla dziecka. Podopiecznymi pieczy zastępczej są dzieci, które zostały umieszczone w rodzinach zastępczych głównie na skutek zaniedbania ze strony rodziców biologicznych, przemocy domowej i uzależnień. Część dzieci przebywa w rodzinach zastępczych na skutek utraty jednego lub obojga rodziców.

Porównanie lat 2012 – 2014 pozwala na stwierdzenie, że liczba rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych utrzymuje się na podobnym poziomie. Istnieje jednak potrzeba utworzenia nowych zawodowych rodzin zastępczych specjalistycznych, ponieważ od kilku lat wzrasta liczba dzieci w pieczy zastępczej o szczególnych potrzebach zdrowotnych, posiadających orzeczenie o niepełnosprawności lub wskazania o potrzebie kształcenia specjalnego.

Pozytywnym zjawiskiem, jest fakt, iż w skali każdego roku kilkoro dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych powraca do rodzin biologicznych, głównie dzięki współpracy pracowników różnych instytucji, w tym opiekunów zastępczych. Ponadto w miarę możliwości regulowana jest sytuacja prawna dzieci, dzięki czemu pozyskują one własną rodzinę. W analizowanym okresie przysposobionych zostało 6 dzieci, które dotychczas przebywały w pieczy zastępczej.

Do Ośrodka Adopcyjnego działającego przy Regionalnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rzeszowie zgłaszane są dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, czyli takie wobec których rodzice zrzekli się praw rodzicielskich lub których rodzice zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej mocą postanowienia sądowego. Większość dzieci trafiających do adopcji mieści się w przedziale wiekowym 0 – 4 lata, jednak zdarza się, iż nową rodzinę znajdują dzieci starsze, w wieku szkolnym.

Rodzinom zastępczym udzielane są świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka. Wysokość świadczenia uzależniona jest od typu rodziny zastępczej. W przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej świadczenie wypłacane jest w wysokości 660 zł, natomiast w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka świadczenie wynosi 1.000 zł miesięcznie. Rodzina zastępcza wychowująca dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności otrzymuje dodatek w wysokości nie niższej niż 200 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka. Rodzina zastępcza zawodowa otrzymuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości nie niższej niż 2 000 zł. Rodziny zastępcze mogą też ubiegać się o dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka.

Od 1 stycznia 2012 r. gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2012 roku gminy poniosły wydatki z tego tytułu w kwocie **8 659,63 zł**, w 2013 roku w kwocie **35 042,92 zł**, natomiast w 2014 roku wydatki wyniosły **72 082,30 zł**.

Poniższa tabela przedstawia finansowanie rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2012-2014.

Tabela 4. Finansowanie pieczy zastępczej w latach 2012 - 2014.

Rok 2012		
Lp.	Rodzaj świadczeń	Wartość świadczeń w zł ogółem
1.	Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	1 037 713,65
2.	Jednorazowa pomoc pieniężna na pokrycie wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjętego do rodziny zastępczej	6 800,00
3.	Wynagrodzenie dla zawodowych rodzin zastępczych (brutto)	61 946,38
	Ogółem:	1 106 460,03
Rok 2013		
Lp.	Rodzaj świadczeń	Wartość świadczeń w zł ogółem
1.	Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	1 096 928,61
2.	Jednorazowa pomoc pieniężna na pokrycie wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjętego do rodziny zastępczej	400,00
3.	Wynagrodzenie dla zawodowych rodzin zastępczych (brutto)	104 281,68
	Ogółem:	1 201 610,29
Rok 2014		
Lp.	Rodzaj świadczeń	Wartość świadczeń w zł ogółem
1.	Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	1 068 476,03
2.	Jednorazowa pomoc pieniężna na pokrycie wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjętego do rodziny zastępczej	349,00
3.	Wynagrodzenie dla zawodowych rodzin zastępczych (brutto)	128 828,77
	Ogółem:	1 197 653,80

Źródło: PCPR w Jaśle

Tabela 5. Wydatki powiatu jasielskiego w latach 2012 - 2014 na utrzymanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.

Rok	Liczba dzieci	Roczny koszt realizacji porozumień (w zł)
2012	4	48 000,00
2013	5	48 112,85
2014	4	35 709,68

Źródło: Powiat jasielski

Tabela 6. Dochody Powiatu Jasielskiego w latach 2012 – 2014 na utrzymanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie powiatu jasielskiego.

Rok	Liczba dzieci	Roczny koszt realizacji porozumień (w zł)
2012	25	335 067,29
2013	25	417 836,92
2014	29	435 440,69

Źródło: Powiat jasielski

Z powyższych danych wynika, że liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów utrzymuje się na podobnym poziomie. Następuje również spadek wydatków ponoszonych przez powiat jasielski za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów. Sytuacja ta jest wynikiem usamodzielnienia się dwóch wychowanek rodziny zastępczej. Nastąpił natomiast wzrost liczby dzieci z innych powiatów, przebywających w rodzinach zastępczych na terenie powiatu jasielskiego.

2. Instytucjonalna piecza zastępcza w powiecie jasielskim

Intencją ustawodawcy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej jest praca z rodziną biologiczną i doprowadzenie do sytuacji, że coraz mniej dzieci zmuszonych będzie do opuszczania domu rodzinnego. Dzieci, które zmuszone będą opuścić rodzinę biologiczną powinny zostać objęte opieką ze strony rodzinnych form pieczy zastępczej.

W sytuacjach gdy skrzywdzone dzieci nie znajdą opieki w formie rodzinnej ustawodawca wskazał drugą formę, która ma za zadanie zapewnić im opiekę i wychowanie - instytucjonalną pieczę zastępczą.

Instytucjonalna piecza zastępcza to system pieczy zastępczej sprawowany w formach:

1) placówki opiekuńczo-wychowawczej;

- 2) **regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej**, w której umieszczane są dzieci, o indywidualnych potrzebach, w szczególności:
  - legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności,
  - wymagające stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii,
  - wymagające wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych,
- 3) **interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego**, w którym umieszczane są dzieci, które wymagają specjalistycznej opieki ze względu na stan zdrowia oraz w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W takim ośrodku dzieci nie mogą przebywać dłużej niż do ukończenia 1. roku życia.

Najpowszechniejszą formą instytucjonalnej pieczy zastępczej są placówki opiekuńczo-wychowawcze, których zadaniem jest:

- a) zapewnienie dziecku całodobowej opieki i wychowania,
- b) zaspokojenie podstawowych emocjonalnych, zdrowotnych, religijnych i społecznych potrzeb dziecka,
- c) umożliwienie, za zgodą sądu kontaktu z rodzicami biologicznymi,
- d) podejmowanie działań mających na celu powrót dziecka do rodziny biologicznej,
- e) zapewnienie dziecku dostępu do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych oraz korzystania z przysługujących mu świadczeń zdrowotnych,
- f) ścisła współpraca z instytucjami wspierającymi działania placówek opiekuńczo-wychowawczych takich jak sąd, powiatowe centrum pomocy rodzinie, rodzina, asystent rodziny i organizator rodzinnej pieczy zastępczej szczególnie w zakresie przygotowania dziecka do samodzielnego życia.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza jest prowadzona jako placówka opiekuńczo-wychowawcza typu:

- 1) **socjalizacyjnego**, zapewniającej całodobową opiekę i wychowanie nad dziećmi powyżej 10. roku życia, których powrót do domu nie jest możliwy. W sytuacjach szczególnych do placówek kierowane mogą być dzieci młodsze,
- 2) **specjalistycznego – terapeutycznego**, której zadaniem jest opieka nad dziećmi powyżej 10. roku życia o indywidualnych potrzebach, w tym: legitymującymi się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umiarkowanym i znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) **interwencyjnego**, funkcjonującej w celu zapewnia doraźnej opieki nad dzieckiem powyżej 10. roku życia (w sytuacjach szczególnych do placówek kierowane mogą być dzieci młodsze) w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia opieki.

Pobyt w placówce tego typu nie może trwać dłużej niż 3 miesiące, w szczególnych przypadkach może zostać przedłużony do zakończenia trwającego postępowania

sądowego o powrót dziecka do rodziny, przysposobienie lub umieszczenie w pieczy zastępczej,

- 4) rodzinnego**, zapewniającej opiekę dzieciom w różnym wieku, w tym dorastającym i usamodzielniającym się, umożliwiała wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu.

Placówki współpracują z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny.

Na terenie powiatu jasielskiego funkcjonują dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego zapewniające dzieciom całodobową opiekę i wychowanie o statutowej liczbie miejsc ogółem 46, w tym:

- 1) Dom Dziecka w Wolicy** o liczbie miejsc 28, którego organem prowadzącym jest Powiat Jasielski;
- 2) Katolicka Placówka Wychowawcza „Nasz Dom” w Jaśle** o liczbie miejsc 18, placówka niepubliczna prowadzona przez Zgromadzenie Sióstr Św. Michała Archaniola w Miejscu Piastowym.

Placówki utrzymują stały kontakt ze szkołami, do których uczęszczają wychowankowie. Współpracują z policją, sądami oraz różnymi instytucjami w zakresie realizacji swoich zadań. Dzieci korzystają z porad psychologów i pedagogów Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Jaśle. Na terenie placówek prowadzone są zajęcia wychowawcze (indywidualne i grupowe), których celem jest wypracowanie właściwych systemów wartości, wzorców osobowych i zachowań akceptowanych społecznie oraz kształtowanie umiejętności interpersonalnych. Wychowankowie placówek uczęszczają na zajęcia pozalekcyjne, oraz dodatkowe zajęcia wychowawcze w świetlicach. Przebywając w placówce i poza nią biorą czynny udział w codziennych zajęciach przygotowujących do samodzielnego życia. Ww. placówki posiadają odpowiednie standardy – zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292 poz. 1720).

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej przewiduje stopniową, rozłożoną w czasie zmianę dotyczącą liczby wychowanków w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w okresie 9 lat od wejścia w życie ustawy nie może być wyższa niż 14 (2021 rok), nie dotyczy to placówki typu rodzinnego.

Do placówek tego typu mają docelowo trafiać dzieci powyżej 10. roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności z przystosowaniem się do życia w rodzinie.

Każdy powiat w myśl obowiązujących przepisów, jako właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed skierowaniem do placówki jest zobowiązany do ponoszenia wydatków na jego utrzymanie.

Tabela 8. Wydatki powiatu jasielskiego w latach 2012 - 2014 na utrzymanie dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów.

Rok	Liczba dzieci	Roczny koszt realizacji porozumień (w zł)
2012	12	350 575,04
2013	13	267 001,74
2014	7	216 843,45

Źródło: Powiat jasielski

Tabela 9. Dochody powiatu jasielskiego w latach 2012 – 2014 na utrzymanie dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu jasielskiego.

Rok	Liczba dzieci	Roczny koszt realizacji porozumień (w zł)
2012	31	823 750,19
2013	31	941 175,59
2014	29	878 604,52

Źródło: Powiat jasielski

Tabela 10. Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu jasielskiego.

Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej ustalony przez Starostę Jasielskiego (w zł)			
	2012	2013	2014
Dom Dziecka w Wolicy	2736,11	3060,48	3257,40
KPW „Nasz Dom” w Jaśle	2567,68	2665,72	2822,68

Źródło: PCPR w Jaśle

Podobnie jak w przypadku rodzinnej pieczy zastępczej od dnia 1 stycznia 2012 roku obowiązkiem gmin było również współfinansowanie pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W 2012 roku gminy poniosły wydatki z tego tytułu w kwocie **2 298,61 zł**, w 2013 roku w kwocie **16 380,88 zł**, natomiast w 2014 roku wydatki wyniosły **58 375,27 zł**.

Intencją ustawodawcy jest ograniczenie liczby dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Przewiduje, że w placówce opiekuńczo-wychowawczej (z wyłączeniem placówki typu rodzinnego), będą umieszczane dzieci powyżej 10. roku życia, z wyjątkiem sytuacji, gdy w danej placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczona jest matka lub ojciec danego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie gdy przemawia za tym

stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa. Wówczas możliwe będzie umieszczenie w placówce dzieci poniżej 10. roku życia.

W konsekwencji ograniczenie liczby dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych powinno wpłynąć na aktywność działania ze strony powiatów w zakresie pozyskiwania kandydatów do pełnienia roli rodzin zastępczych, zacieśniania współpracy pomiędzy powiatem i gminą zmierzającą do skutecznej pracy z rodzinami biologicznymi i ograniczenia liczby dzieci, które umieszczone są w różnych formach pieczy zastępczej.

3. Usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej w powiecie jasielskim.

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną zwanej „osobą usamodzielnianą”, powiat ma obowiązek udzielić wsparcia, polegającego na:

1) przyznawaniu pomocy na:

a) **kontynuowanie nauki**, wypłacanej nie dłużej niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25. roku życia, w sytuacji gdy kontynuuje naukę:

- w szkole;
- w zakładzie kształcenia nauczycieli;
- w uczelni;
- u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego,

b) **usamodzielnienie**, która może zostać wypłacona w zależności od ustaleń indywidualnego programu usamodzielnienia, jednorazowo lub w ratach, nie później jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia,

c) **zagospodarowanie**, wypłacanej jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia. Pomoc ta jest najczęściej przeznaczana na zakup niezbędnych urządzeń gospodarstwa domowego, mebli, sprzętów niezbędnych do podjęcia zatrudnienia,

2) udzielaniu pomocy w uzyskaniu:

a) **odpowiednich warunków mieszkaniowych**,

b) **zatrudnienia**, polegającą na udzielaniu informacji o możliwych formach wsparcia przez instytucje realizujące to zadanie, kierowanie do urzędu pracy w celu uzyskania informacji o posiadanych ofertach pracy, kierowaniu na staż, udział w kursach podnoszących kwalifikacje zawodowe.

3) zapewnianiu pomocy prawnej i psychologicznej.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zakres, formy i zasady usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej) oddzielając tę grupę wychowanków od usamodzielniającej się młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej, domy dla matek z małoletnimi dziećmi (jednostki pomocy społecznej),

młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapeutyczne, schroniska dla nieletnich itp. (placówki działające w systemie oświaty), zakłady poprawcze.

Proces usamodzielniania tej drugiej grupy wychowanków przebiegać ma, jak dotychczas, tj. na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Konsekwencją takich rozstrzygnięć jest zróżnicowanie zakresu i zasad przyznawania pomocy, prowadzenie dwóch różnych procedur usamodzielniania.

Poniższe tabele obrazują formy pomocy usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej w latach 2012-2014.

Tabela 11. Świadczenia dla osób usamodzielnianych na kontynuowanie nauki w latach 2012 - 2014.

Kontynuowanie nauki						
	2012		2013		2014	
	ilość osób objętych pomocą	wartość udzielonej pomocy (w zł)	ilość osób objętych pomocą	wartość udzielonej pomocy (w zł)	ilość osób objętych pomocą	wartość udzielonej pomocy (w zł)
Rodziny zastępcze	25	154 971,56	28	151 866,58	24	134 797,58
Placówki opiekuńczo – wychowawcze	15	91 255,64	17	101 462,72	12	71 091,09

Źródło: PCPR w Jaśle

Tabela 12. Pomoc na usamodzielnienie dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej w latach 2012-2014.

Usamodzielnienie						
	2012		2013		2014	
	ilość osób objętych pomocą	wartość udzielonej pomocy (w zł)	ilość osób objętych pomocą	wartość udzielonej pomocy (w zł)	ilość osób objętych pomocą	wartość udzielonej pomocy (w zł)
Rodziny zastępcze	5	27 999,00	5	24 705,00	5	23 058,00
Placówki opiekuńcze - wychowawcze	3	19 764,00	1	6 600,00	5	29 676,00

Źródło: PCPR w Jaśle

Tabela 13. Świadczenia dla osób usamodzielnianych na zagospodarowanie w latach 2012-2014.

Zagospodarowanie w formie rzeczowej						
	2012		2013		2014	
	ilość osób objętych pomocą	wartość udzielonej pomocy (w zł)	ilość osób objętych pomocą	wartość udzielonej pomocy (w zł)	ilość osób objętych pomocą	wartość udzielonej pomocy (w zł)
Rodziny zastępcze	4	19 473,00	5	15 712,97	4	10 463,70
Placówki opiekuńczo - wychowawcze	6	22 545,39	4	6 000,00	2	3 000,00

Źródło: PCPR w Jaśle

Jednym z największych problemów osób usamodzielnianych, opuszczających pieczę zastępczą, jest trudność w pozyskaniu mieszkania i tym samym stworzenia sobie odpowiednich warunków mieszkaniowych. Ponadto osoby te cechuje często bierność, niechęć do zmian w swoim życiu, niejednokrotnie zbyt niska motywacja do zdobywania wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych. Okoliczności te utrudniają realizację programów usamodzielnienia. Dlatego celowe jest podejmowanie działań wspierających proces usamodzielnienia, aby mógł on przebiegać w szerszym zakresie i w bardziej efektywny sposób, umożliwiając młodym osobom rozpoczęcie samodzielnego życia.

IV. POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W JAŚLE JAKO ORGANIZATOR RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE JASIELSKIM

Pieczę zastępczą organizuje powiat, zgodnie z art. 32 ust.2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Do realizacji zadań w systemie pieczy zastępczej w każdym powiecie został utworzony organizator rodzinnej pieczy zastępczej. W powiecie jasielskim jest to Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle, wyznaczone Zarządzeniem Nr 49/2011 Starosty Jasielskiego z dnia 5 października 2011 roku.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy:

- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;

- organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka;
- organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
- zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
- organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;
- współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
- prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
- prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczęą;
- przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7 ww. ustawy, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
- zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;
- przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;

- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Opieka nad rodzinami zastępczymi należy do organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz wyznaczonego przez niego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Praca koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej nie może być łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego. Ponadto, zgodnie z art. 79 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej koordynator nie może prowadzić postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez powiat. Nie może także pracować z więcej niż piętnastoma rodzinami. Zobowiązany jest także do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, poprzez udział w szkoleniach i samokształcenie.

Do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

- udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej;
- przygotowanie, we współpracy z odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, oraz asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, planu pomocy dziecku;
- pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu;
- zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej;
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej;
- przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

V. CELE PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ, DZIAŁANIA, WSKAŹNIKI

Głównym celem „Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej w powiecie jasielskim na lata 2015 - 2017” jest wsparcie i rozwój rodzinnej pieczy zastępczej oraz pomoc usamodzielnianym wychowankom opuszczającym rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą.

ZADANIA DO ZREALIZOWANIA NA LATA 2015 - 2017.

Zadania	Wskaźniki realizacji zadania	Proponowane działania	Podmioty
Podejmowanie działań promujących rodzinną pieczę zastępczą	- liczba nowo powstałych rodzin zastępczych	- rozpowszechnienie ulotek promujących rodzicielstwo zastępcze - promocja poprzez media - promocja poprzez parafie powiatu jasielskiego	PCPR w Jaśle - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z ustawowymi wymogami	- liczba koordynatorów - liczba rodzin zastępczych objęta wsparciem koordynatora	- objęcie wsparciem rodzin zastępczych, zgodnie z ustawowymi założeniami	PCPR w Jaśle - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
Prowadzenie kwalifikacji kandydatów na rodziców zastępczych, kierowanie na szkolenia	- liczba wydanych opinii psychologicznych - liczba wydanych opinii pedagogicznych - liczba osób skierowanych na szkolenia	- analiza sytuacji kandydatów na podstawie zgromadzonej dokumentacji - wydawanie przez psychologa i pedagoga opinii o posiadaniu odpowiednich predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
Prowadzenie rejestru osób zakwalifikowanych oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej	- liczba osób i rodzin wpisana do rejestru	- aktualizowanie danych w prowadzonym rejestrze	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej

Zapewnienie instytucjonalnej pieczy zastępczej w ramach działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu jasielskiego	- liczba funkcjonujących placówek opiekuńczo-wychowawczych	- objęcie wsparciem wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych poprzez przygotowanie ich do procesu usamodzielnienia - prowadzenie pracy z rodzicami biologicznymi dzieci przebywających w placówkach w celu zminimalizowania okresu pobytu dziecka w pieczy zastępczej instytucjonalnej	Placówki opiekuńczo-wychowawcze funkcjonujące na terenie powiatu jasielskiego
--	--	--	---

ORGANIZOWANIE WSPARCIA DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH ORAZ DZIECI UMIESZCZONYCH W TYCH RODZINACH

Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji	- liczba przeprowadzonych szkoleń - liczba osób, uczestniczących w szkoleniach	- zorganizowanie i przeprowadzenie warsztatów psychoedukacyjnych, szkoleń dla rodzin zastępczych	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
Organizowanie dla rodzin zastępczych grup wsparcia w celu integracji środowiska rodzinnej pieczy zastępczej	- liczba rodzin uczestniczących w grupach wsparcia	- nawiązanie współpracy z psychologiem, pedagogiem	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
Organizowanie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i prawnego dla rodzin zastępczych	- liczba i tematyka udzielonych porad - liczba osób korzystających z poradnictwa	- zorganizowanie poradnictwa pedagogicznego, psychologicznego i prawnego	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
Zabezpieczenie środków na dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka oraz innych świadczeń fakultatywnych przewidzianych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	- liczba dzieci, którym zapewniono dofinansowanie do wypoczynku - liczba rodzin, którym przyznano inne świadczenia fakultatywne	- zabezpieczenie w budżecie powiatu jasielskiego środków na ten cel, uzgodnienia z innymi powiatami	- PCPR w Jaśle - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej - jst

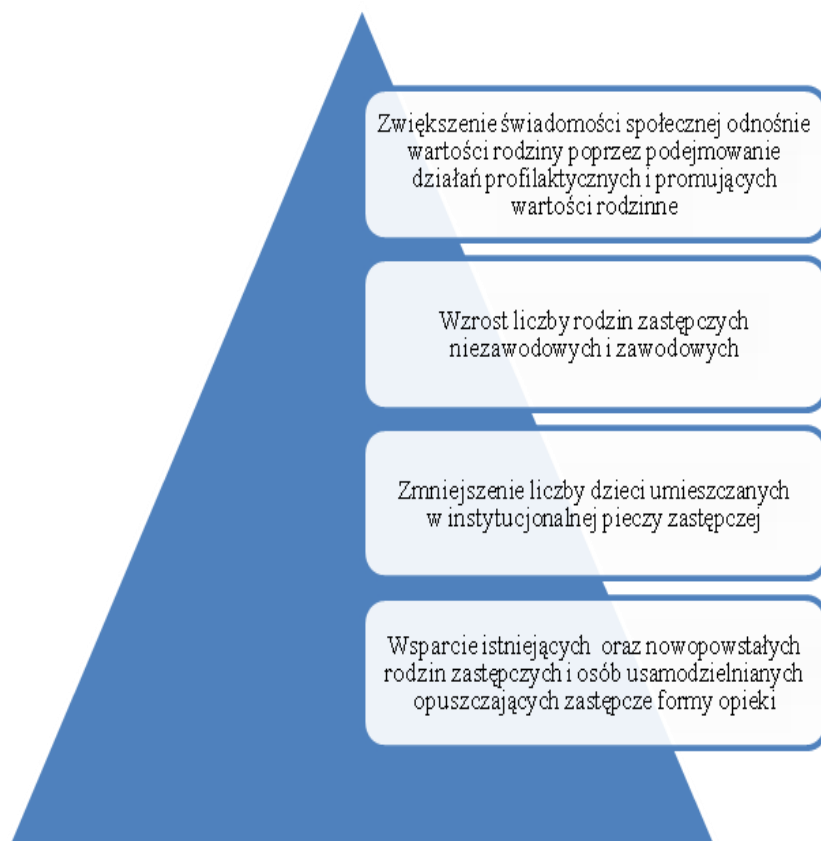
UDZIELANIE WSPARCIA USAMODZIELNIANYM WYCHOWANKOM PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zapewnienie pomocy prawnej	- liczba udzielonych porad prawnych	-zapewnienie poradnictwa prawnego	PCPR w Jaśle
----------------------------	-------------------------------------	-----------------------------------	--------------

Zapewnienie wsparcia psychologicznego i pedagogicznego	- liczba udzielonych porad specjalistycznych	- zorganizowanie poradnictwa w zakresie nawiązywania i utrzymywania relacji z innymi, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania sytuacji problemowych	PCPR w Jaśle - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej
Realizacja indywidualnych programów usamodzielnienia	- liczba indywidualnych programów usamodzielnienia	- przygotowanie indywidualnych programów usamodzielnienia - wypłata świadczeń - pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i znalezieniu zatrudnienia	- PCPR w Jaśle, - placówki opiekuńczo-wychowawcze, - - opiekunowie procesu usamodzielnienia
Zaangażowanie usamodzielnianych wychowanków do podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych poprzez udział w projektach zewnętrznych, kursach zawodowych	- liczba osób usamodzielnianych biorących udział w projektach, kursach zawodowych	- współpraca z PUP w Jaśle, firmami szkoleniowymi	- placówki opiekuńczo-wychowawcze, - - opiekunowie usamodzielnienia - PCPR w Jaśle

ZAKŁADANE REZULTATY REALIZACJI PROGRAMU

ADRESACI PROGRAMU

1. Dzieci przebywające w pieczy zastępczej
2. Rodziny zastępcze
3. Usamodzielniani wychowankowie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej
4. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej
5. Placówki opiekuńczo-wychowawcze.

VI. LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH NA LATA 2015 - 2017

Zgodnie z art. 180 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Zakłada się, utworzenie w 2015 roku – 1 rodziny zawodowej, w roku 2016 - 1 oraz w roku 2017 – 1, uzyskując w roku 2017 limit 7 rodzin zawodowych.

Limit rodzin zastępczych zawodowych na 2015 rok	Limit rodzin zastępczych zawodowych na 2016 rok	Limit rodzin zastępczych zawodowych na 2017 rok
5*	6*	7*

* pod warunkiem zabezpieczenia w budżecie powiatu jasielskiego środków finansowych przeznaczonych na ten cel

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Program rozwoju pieczy zastępczej w powiecie jasielskim na lata 2015 - 2017 realizowany będzie w sposób ciągły przez cały okres jego obowiązywania. Podstawowymi źródłami finansowania Programu będą środki pochodzące z budżetu powiatu jasielskiego, budżetu państwa, funduszy i programów zewnętrznych oraz środków pochodzących z innych powiatów i gmin w ramach zawartych porozumień i umów.

VIII. EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU

Powiatowy Program rozwoju pieczy zastępczej powiecie jasielskim na lata 2015 - 2017 będzie monitorowany przez PCPR w Jaśle corocznie poprzez analizę sprawozdań złożonych przez podmioty realizujące cele i działania określone w Programie.

Informacje te zostaną przedstawione Radzie Powiatu w Jaśle i Zarządowi Powiatu w Jaśle w sprawozdaniu z działalności PCPR w Jaśle.

Program podlegał będzie ewaluacji, która dokonana zostanie przez PCPR w Jaśle. Wnioski z monitoringu i ewaluacji Powiatowego Programu będą stanowić podstawę do ewentualnej modyfikacji ujętych w nim celów i działań lub definiowaniu nowych.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Grzegorz Pers

Program opracowany przez PCPR w Jaśle:
Beata Rak, Renata Koś, Paweł Podstawski